

חזקת הבתים פרק שלישי בבא בתרא

נד.

עין משפט
נר מצוה

ילכ א מיי פ"ב מהל' זכיה
 ומתנה הל' י סמג
 עשין ע"ב טוש"ע ח"מ ס'
 ערה סקין כב:
 ילכ ב מיי שם הל' ד ה
 טוש"ע שם סקין ח:
 ילכ ד ה מיי שם הל' ו ה
 טוש"ע שם סקין יח:
 ילכ ו ז מיי שם הל' י ו
 טוש"ע שם סקין יט:
 ילכ ז ח מיי שם הל' י ח
 טוש"ע שם סקין כ:
 ילכ ח ט מיי שם הל' כ
 סמג שם טוש"ע שם
 סקין יכ:
 ילכ ט מיי שם הל' ד
 טוש"ע שם סקין ד:
 יכ ט מיי שם פ"א הלכה
 י סמג שם טוש"ע שם
 סקין ג:

מוסף רע"י

[illegible]

אדעתא דציבי לא קני. ואע"פ שמתקן הקרקע וכן פשע דיקלא אדעתא דחיותא אע"פ שהדקל מיתקן צדק ללעולם
ללא קני חלה אם כן ממכרין לקנות כדאמרין לעיל לקנות את חצירתה
אף אותה לא קנה כיון שלא נמכרין לקנותה וצינמות פרק ר"ג
(דף נב:) אמר ר' חלמא הוה חלמא דר' חלמא
לעודר צנכסא הגר ובסבור שזו הוה
דלא קנה ובספרה (צ"ק דף מט: ושם)
אמר דהמחזיק בשטרותיו של גר מהו
מאן דמחזיק בשטרא אדעתא דלרעא
הוא מחזיק ובארעא הוה לא מחזיק
ושטרא נמי לא קנה דלאו דעמיה
אשטרא או דלמא דעמיה נמי אשטרא
ואין להקשות דאע"ג דאין דעמיה
אשטרא אמאי אין ידו קונה לו שלא
מדעתו כמו חזרו דלחר מותרת לו שלא
אימרחא דלא דלחר קונה לו שלא
מדעתו היינו שאינו יודע אם הוא
בחזרו ואם היה יודע היה רואה לקנות
אבל אם יודע ואין ממכרין לקנות לא
קני ואי"ת מנא בגל או צבטול ישן
דמן צבטול מציאות (צ"מ דף כה:) הרי
אלו שלו מפני שיכול לומר של אמוריים
הוא אמאי לא קניא ליה חזרו וי"ל
דצבטול אין הווה שיימא לא קנה
חזרו שלא מדעת:

מִלִּיָּא בְּמִלִּיָּא בּוֹ. הקשה ה"ר יוסף ד'אורליינ'ס⁽¹⁾ משמע שצריך קרקע שזה לחרישה יותר מלגידה ואכן סהדי לגידה צריך הרבה יותר שזה וחלק^א ומה שפירש נמי בקונט' דאס עושה אדעתא דגורן קבוע קני היכי דעינן אי עבד אדעתא דגורן קבוע אי אינו קבוע והיה מפרש דבי דרי דהכא היינו להעמיד שם בהמות^ב כמו אצי דרי חושבנא (שבת דף לב.) דלקמן (דף לו.) מן דבהעמדת בהמה לא קני ור"ת השיב לו שהם היו דשים כמורגים ולא היו צריכין להשוות קרקע כל ק"א^א :
ושלח

הוא כמי שהולך בשוק ואומר רואה אני להחזיק בשדה פלוני דנדיבור
ידיים וצאחון תיקון יהא מתכוין לשם תיקון כדי להחזיק: היכי
לכפור ולטעון אדעתא דדיקלא עבדי: מהאי גיסא ומהאי גיסא. אם
ת דכי האי גוונא הוא דאיכא למימר אדעתא דדיקלא ואט"ג דאיכא
ל היכא דאיכא למימר הכי והכי אמרינן אדעתא למיקני מכון: כולה
דאי אדעתא דחיותא לחוד מכון דלאילן לא חייש: האי מאן דזכי
שרעא. שמהא נוחה לתרוש: אדעתא דליני. ללקק עשין לשרוף לא
ודעתא דלרעא אבל שכן וטורי ליכא למיתילי אלא אדעתא דליני
ת ומשהו פני הקרקע שמהא חלקה ולא תכשל המחרשה ומשבר:
לחרשה עומד ולא לגורן ואף לאחר שחילקנו לגורן ויחבטו שם
לקבול ואין זה מתקן השדה כי אם מקלקל וכל תיקון שסופו לסמור
היה פורתא והשקאת מיס שכל דברים הללו אין סופן לסמור אבל
רואה לעשות שם גורן קבוע ועולם נראה צעיר דאין לך חזקה
אדעתא. לקח התל והשליץ בגומא נמלא שששום כל הקרקע חזקה
א. התל הרחיב במקומו והשפילו וטמן מגבוו סביביו ללדדין שלא
עיתה ונעשית הגומא חלקה הרי הגומות לצד והתלים לצד והרי
ראוי הוא לחבט חטים ולא לחרישה. וכל החזקות הללו צין
ננסק בשדה: פתח פרי צני. אחד לצד הנהר ליכנס המים ואחד
הוא דאי להשקות השדה מתכוין היה לו לעשות פתח אחד ויתעבבו
ה לעיל דפסח דיקלא אדעתא דחיותא כולה מחד גיסא: רפק
דמתחוקי אינשי. אדעתא דדיקלא דהיינו מהאי גיסא ומהאי גיסא:
ו ריור דאמר לעיל (דף נב:) אמה כנגד הפתח לאו היינו זורת
ו עוף חסובה ודי באחד ולא צעינן אמה ולא כנגד הפתח: דרב
ומת וקנאה רב צרך שעשה בה זורת להחזיק בה. ומכלל דהך
רומוסיה: כיון שהיטש בה. ופטר במרמ מכוס אחד הכאה אחת
בצל צבית לא היו חזקה ול"ש מכר ול"ש נכסי הגר קנה כולה לא קנה
ר שדות בעשר מדינות והחזיק באחת מהן קנה כולן כדאמר שמואל
וגמא הלכתא כרב דהא ר"נ עזר עובדא כותיה דרב בשמעתין:
ושאמה

וְדַע שֶׁלִּיפָאָה זִי פִּילִי: שֹׁרֵעַ לִפְנֵי בְּמֶדֶן נִקְעִים שֶׁל קִרְקַע הַגֶּבֶר וְלֹא יִכְסֶּה עֹפֶר וְלֹא עֲשֵׂה כְּלוֹם כִּי אִם וְזִיקַת הַלֶּפֶת בְּמֶדֶן הַחֲרִיץ לֹא הָיְתָה מְחֻזָּקָה שְׁהִי לֹא עֲשֵׂה שׁוּם תִּיקּוּן בְּקִרְקַע וְהַשְׁלַכְתָּ זֶרַע בְּקִרְקַע אִינוּ מַעֲשֵׂה אֲלֵלָה אִם כֵּן זֹרַע וְחֹמֶ"כ מִכְסֶּהוּ (ו) וְחֵע"פ שֶׁגִּדְלָה הַלֶּפֶת וְנִשְׁרַשׁ

בזקרקע היום ולמחר ממילא הוא
 ודקשצח ולא דמי לרפך זה פורחא
 דמעשה קעצד בצוף הקרקע ומצביח
 הקרקע מיד בחרישה זו וכן כמד לה
 מיא לאמרו לעיל [ג.] הי משקה את
 השדה ומגנב זה הקרקע אלז
 האזי מאי קעצד ואכילת הלפת נמי
 אינה חוקה לאכילת פירות אינו קונה
 ולא הוא חוקה לקנות שהרי אינו
 עושה בלקיטת הפירות ולא באכילתם
 שום תיקון בקרקע שיהא דומה לנעל
 וגדר ופרך וגם לא להציע מצעות
 ונכסיו הגר [ג.] להם קמיתנהי גופו
 מן הקרקע וקמשמשא ליה קרקע
 כעצד לרז והכי נמי אמרין לקמן
 בשבועות [ג.] הרי אכילת פירות ונכסיו
 לאצירו קנה לענין חוקת שלש שנים
 להיות אכילת הפירות של שלש שנים
 ועומדים בתקום שטר ונכסיו הגר
 לא קנה כלומר לגבי לקנות קרקע
 מיד כדין קרקע שנקנית בכסף בשטר
 ובחוקה דנעל וגדר לא הוא חוקה:

פִּינִי. כְּמוֹ פִּינְחִי: דִּפְשָׁה דִּיקְלָה. כְּמוֹ
וּפִשְׁשָׁנִי (זֹאכָה ג). נוֹטֵל מִן הָעֲנָפִים וְיֵשׁ
שֶׁמֶשְׁפָּחָן אוֹרֵךְ לְאוֹרֵךְ הַדָּקֵל כֵּן עֲנָפִים
שֶׁמֶשְׁמִרְבֹּבִים וְזֵין מִנְחִין אוֹתוֹ לִיגְדֵל
וּמֵהֵנִיא לִיָּה הַפִּשְׁחָה כִּימּוֹר בְּכֶרֶס:
וְאִדְעָסָה דִּיקְלָה. כְּדִי שִׁגְדֵל (ו):
אִנִּי. הַדָּקֵל: אִדְעָסָה דִּחִיטָה.
אֵם מִפְּשִׁיחָה לְאוֹרֵךְ הַבְּמֹתָיו הַלְּאִשְׁלִי
וְאוֹתוֹ מִתְכוּיִן לְהִנָּחֵם הַדָּקֵל וְיִמּוֹ
בְּזִלְקִיטָה עֲנָפִים מִתְכוּיִן הוּא לְהַחזִיק
בְּזִדְקֵל וּלְקַטְפוֹ בְּחֻזֶּק ז' לֹא קָמִי וְעַ"ג
לְמִנְחִינָה מֵהֵנִי לְדַקֵּל כִּיּוֹן דִּלְעִי מִתְכוּיִן
לְחַתֵּךְ הַקֶּרֶס דּוּמִיָּה לְעַלֵּל וְגֵדֵר אֵלָּא
לְהִיטִיטֵּם מִכִּרְוֹס מִכְּחִינָא לֹא הָיָה חֻזֶּק

מסורת הש"ס

(א) מו"ק י: (ב) [שם], ג שם,
(ד) [שם ע"ש], ה עירובין כה.,
(ו) עיר' תוס' יומא נד: בד"ה
[כרובים], ז [ועיר' תוס' מו"ק
י: ד"ה מוליא].

גליון הש"ס

תוס' ד"ה אדעתא כו' אבל
אם יודע ואינו מבין לקנות.
ע"מ גיטין דף ס"א ע"א תוס'
ד"ה ליקט:

הגהות הב"ח

[illegible]

מוסף תוספות

א. ואיפכא הול"ל דמוליא
בנצא ונצא במוליא אדעתא
רבי דרי. ריטצ"ה. ו. (ועין מו"ק
: תוד"ה מוליא, דק גרס
ה"ר. 99.) ב. [ד]אין זה
תיקון חשוב ואינו צריך שם
ההשוות כל כך ולפיכך לא
קנה. שס. ג. כדכתיב
(ישעיה מא) הנה שמתוך
למורג חרוץ וכו' תרדש
הרים ותדוש. שס.

רבינו גרשום

[illegible]

המסוימת. המסומנת שניכרת בין השדות שהמצרים גבוהין סביבה והיא של גר: ניכוש. חפירת יד:

(ג) נראה דחסר כאן ו'ל' האי מאן דפתח מיא. כמו אמת המים וכו'.